

τόν σωφέρ νά πάρη με μιὰ μοτοσικλέτα ποῦ ἐδανείσθη κάτι ἔγγραφα ἀπό τὸ γραφεῖο του
—Καί ἐγώ, Δις προσέθεσε ὁ σωφέρ ἄρρηστα τόσο πολὺ νά γυρίσω γιατί ἐπῆγα νά εἰδοποι-

ήσω τὴν ἀστυνομία γιὰ τὴν κλοπὴ τῆς μοτοσικλέτας, ἀντί τῆς ὁποίας καί ἐπῆρα τὸ μικρὸ αὐτοκίνητο του κ. Τραπεζίτου γιὰ νά ἐπιστρέψω.

Δ. ΒΑΚΓΝΕΓ

.....
ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΉΤΑΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

[Τοῦ γνωστοῦ Ἰταλοῦ λογογράφου
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΠΕΑΤΡΕΜΕΛΛΙ]

Τὴν ἄκουσα νά μοῦ τὴν διηγοῦνται τόσες καί τόσες φορές, ὅταν ἐπῆγαινα στὰ χωράφια κοντὰ στοὺς βοσκούς καί ὅταν καθώμουνα κάτω ἀπὸ τὰ πλατάνια τὰ βράδια κι' ἄκουγα τοὺς γέροντας νά διηγοῦνται ἱστορίες. Τόσες φορές μοῦ τὴν διηγῆθηκαν, καί τὴν ἔχω τόσο ζωηρὴ ἀκόμη στὸ μνημονικὸ μου ποῦ μοῦ ἀρέσει νά τὴν διηγηθῶ, τὴ γλυκεῖα παράδοσι τῆς φυλῆς μας, τὴν παράδοσι ποῦ μιλάει γιὰ μίαν ἀγάπη χωρὶς ὄρια.

Ἄκουστε. Θὰ μεταχειρισθῶ τὶς ἴδιες λέξεις ποῦ θυμάμαι ἀκόμα. Θὰ σᾶς διηγηθῶ, καθὼς τὴν διηγόντουσαν σὲ μένα οἱ τσοπάνηδες στὰ μεγάλα λειβάδια, ὅταν ὁ ἥλιος μακρῶν μὰ πολὺ μακρῶν ἔδνε καί ὁ ἀέρας μᾶς ἔστελνε ἤχους Ave Maria.

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ μητέρα, μιὰ καλὴ μητέρα, ποῦ δὲν εἶχε παρὰ ἓνα γυῖο καί τὴν καρδιά τῆς, ἓνα γυῖο καί τὰ φτωχὰ τῆς χέρια γιὰ νά δουλεύῃ.

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ μητέρα παντέρημη στὸ ἔρημό της σπιτί.

Τὰ λειβάδια ἦσαντε πελώρια σᾶν τὸν οὐρανὸ καί τὸ σπιτί ἦταν μικρὸ σᾶν καρυδόφυλον. Ἦσαντε μεγάλα τὰ λειβάδια καί μικρὸ τὸ σπιτί, ἀλλὰ πῶς μεγάλῃ ἦταν ἡ καρδιά τῆς ἔρημης μητέρας ποῦ ἐφύλαγε τὸ μικρὸ της γυῖο.

Ἐπερνάγανε οἱ τσοπάνηδες τὸ χάραμα, ἐπερνάγανε οἱ τσοπάνηδες τὸ σοῦρο καί τὴν

ἔβλεπαν σιὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ καί τῆς ἐλέγανε:

—Ὁραία κοπέλλα (ἦταν νέα τότε), ὠραία κοπέλλα γιατί δὲν ἔρχεσαι μαζί μας;

Μὰ αὐτὴ ἀπαντοῦσε:

—Ἐχω τὸν μικρὸ μου κύριο σιτὴ κούνια του, ἔχω τὸν μικρὸ μου κύριο ποῦ με θέλει. Καί ἓνας τῆς εἶπε, ἓνας καθαλλόρης ποῦ ἐπέρασε μπρὸς ἀπὸ τὸ ἔρημο κατῶφλι:

—Ἄν ἔρθῃς μαζί μου, θὰ γίνῃς πλούσια καί παντοδύναμη, ἂν ἔρθῃς ὠρατο μου κορίτσι.

Καί αὐτὴ ἐγέλασε κι' ἀπήντησε:

—Γιατί νά σὲ ἀκολουθῆσω, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη μου εἶναι ἐδῶ, ἐδῶ σ' αὐτὴ τὴ κούνια; Γιατί νά σὲ ἀκολουθῆσω; Μοῦ ἀρκεῖ ἡ ἀγάπη μου καί δὲν μπορῶ νά ζήσω παρὰ μονάχα γι' αὐτὴ.

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ παντρεμένη μητέρα στὸ ἔρημό της σπιτί.

Περνάγανε στὸν οὐρανὸ τὰ χελιδόνια, περνάγανε τὰ χρόνια.

Ὁ γυῖός μεγάλωνε, ἡ μητέρα ἐργαζότανε. Ἡμέρα καί νύχτα, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο καί κάτω ἀπὸ τᾶστρα ἐδούλευε ἡ γλυκεῖα γυναίκα γιὰ τὸ ἀγαπημένο της παιδί.

Περνοῦσαν τὰ χρόνια.

—Γερνάει! ἔλεγαν οἱ τσοπάνηδες.

—Γερνάει κανεῖς! ἀπαντοῦσε ἡ γλυκεῖα καί

Ήταν κοιρασμένη τόσο που δὲ λέγεται μὰ τὸ χαιρογέιο, ἐλαμπε στὰ μάτια της.

Ήταν μιὰ φορὰ μητέρα που εἶχε ἕνα γυῖο καὶ τὴ καρδιά της, ἕνα γυῖο καὶ τὰ φτωχὰ της χέρια.

Καὶ ὁ γυῖος αὐτὸς μεγάλωνε. Ἔγινε ἕνα γερὸ ἀγόρι, ἕνα ὄρατο φλογερὸ παλιγκάρι. Ὁ γυῖος μεγάλωσεν μὰ δὲν ἔμαθε τὴν πολύχρονη κούρασι τῆς μητέρας του.

Περνάγανε οἱ τσοπάνιδες τὸ χάραμα, περνάγανε οἱ τσοπάνιδες τὸ βράδυ.

—Ποῦ εἶν' ὁ Φιόρε; ῥωτάγανε τὴν ἔρημη μητέρα.

Ποῦ εἶν' ὁ Φιόρε καὶ γιατί δὲ δουλεύει μαζύ σου;

Καὶ αὐτὴ σηκωνότανε γελώντας, σηκωνότανε γιὰ ν' ἀπαντήσῃ.

—Εἶναι μακρὰ, εἶναι μακρὰ! Κυνηγίαι τις πεταλοῦδες στὰ λειβάδια. Εἶναι τόσο παιδί! Ἐγὼ μονάχα πρέπει νὰ δουλεύω!

Καὶ οἱ βοσκοὶ ξαναφεύγανε κουνιώντας τὸ κεφάλι, καὶ ἡ γλυκεῖα γυναῖκα ξανάρχιζε τὴ δουλειὰ της γελώντας.

Ήταν μιὰ φορὰ μιὰ μητέρα μονάχη ὅπως ὁ ἥλιος στὸν οὐρανό.

Ὁ Φιόρε μεγάλωσε καθὼς ὁ κισσὸς στὸν κορμὸ τῆς φτελιῆς καὶ ἡ φτελιὰ πεθαίνει, ἐνῶ ὁ κισσὸς περιτυλίσσεται γύρω της γιὰ νὰ ζήσει ἀπ' τὴ ζωὴ της. Μεγάλωσε χωρὶς ποτὲ του νὰ καμπουριάσῃ ἀπ' τὴ κούρασι.

Ἡ φτωχὴ μητέρα ὅσο μπορούσε νὰ δουλεύῃ δούλευε καὶ γελούσε.

Μὰ περνάγανε τὰ χρόνια καὶ τὰ χελιδόνια κ' οἱ γέροι τσοπάνιδες εἶχανε πιά πεθάνει.

Μονάχα ἡ γλυκεῖα γυναῖκα ζοῦσε κ' ἀντιστέκοτανε οὔτὴ κούρασι περσότερο ἀπὸ βράχος

γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ της, Καὶ δούλευε κ' ἔλπωνε.

Ήταν γρη῏, ὅπως ἡ γῆ, γρη῏ σὺν τὰ βουνὰ καὶ τὰ πεῦνα.

Μιὰ μέρα ὁ Φιόρε γυρίζοντας ἀπὸ ἕνα χορὸ τῆς λέγει:

—Μητέρα ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ λεφτά.

—Μὰ δὲν ἔχω, χρυσὸ μου παιδί, καὶ κούνησε μὲ λύπη τὸ κεφάλι.

—Ἄλλὰ μοῦ χρειάζονται!

Καὶ τὸ βράδυ τὸ χρῆμα ἦτο ἐκεῖ. Καὶ ὁ Φιόρε ἔφυγε γιὰ τις διασκεδάσεις του.

Ήταν μιὰ φορὰ μιὰ μητέρα ποῦχε τὴ καρδιά μεγαλύτερη ἀπ' τὴ θάλασσα.

Ὁ γυῖος περνοῦσε τὸν καιρὸ τοῦ γλεντώντας κ' ἡ γρη῏ μητέρα ἐργαζότανε καὶ τὸν περιέμενε.

Ἐποῦλησε τὸ μικρὸ της σπιτι, ἐποῦλησε τὸ λειβάδι της γι' αὐτὸν, μὰ δὲν παραπονέθηκε.

Καὶ μιὰ μέρα, μιὰ πένθιμη ἡμέρα, πιδ μοναχῆ, πιδ φτωχῆ καὶ ἔρημη, μιὰ λυπημένη μέρα μάταια κοιτοῦσε κατὰ τὸ βράδυ τὸν ἀτελείωτο ὄριζοντα.

Ὁ Φιόρε δὲν ξαναγύρισε.

Περίμενε ὅλη τὴ νύχτα, δὲ γύρισε. Περίμενε μέρες καὶ νύχτες. Δὲν ξαναγύρισε πιά. Τότε κατάλαβε, ὅτι θὰ πεθάνῃ.

Ἐσήκωσε τὰ μάτια στὸν οὐρανό, ἐγέλασε, ἐσαύρωσε τὰ χέρια της, ἐγέλασε καὶ εἶπε:

—Παιδί μου, καρδιά τῆς καρδιάς μου, ὅλα στὰ ἔδωκα, ὅλα τὰ πῆρες, πάρε καὶ τὴ ζωὴ μου, ἀγάπη μου κ' ἄς εἶσαι εὐλογημένος! Καὶ ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ πέθανε.

Ήταν μιὰ φορὰ μιὰ μητέρα ποῦχε τὴ καρδιά πολὺ πιδ μεγάλη ἀπ' τὴ θάλασσα.

ANTONIO BELTRAMELLI

